

Sáu tháng.....6 00

Lúc mua báo xin các ngài chiếu cố, gởi số tiền luôn, bọn-quán lấy làm thâm cảm.

YÔ-VÂN DANG

Lê Toussaint tại Cantho

NGÀY 1 NOVEMBRE, tại nhà thờ Cantho, Đứa cha Lacabure thuyết lễ có các quan Tây Nam và các bốn đạo đến dự lễ rất đông-dào.

NGÀY 2 NOVEMBRE, lễ cầu siêu cho các vong linh tướng-sĩ, vì quốc vong xu, xương chôn chiến-dịa. Tại mộ «chiến-sĩ trận-vong» có treo cờ rực-rỡ, lúc 8 giờ sớm mai, có một toán lính mã-tà và một đoàn học sinh từ tự nơi đến ngoài thì thiên-bạ đứng bao đông đầy chực rước quan chủ tịch đến mở lễ cầu siêu.

Nghe đầu, trước khi đến đây, quan Chủ-tỉnh Lebrun hiệp cùng Quan Đốc-Phủ chủ-quận châu-thành đi viếng và để một tràng hoa nơi mộ của chiến-sĩ Trần-vân-Huỳnh ở Tham-tướng Qua 9 giờ, 2 quan lớn trở về mộ chiến-sĩ, thì đã có mặt tại đó: quan Biện-lý Marci-gney, quan hai san-dâm Bonhet và viên quan chức sắc Tây, Nam. Khi quan chủ tịch và quan Đốc-phủ xuống xe, nhạc Fanfare thổi bản «Marseillaise» tiếp chào. Tiếng nhạc vừa dứt, ông Lebrun tay cầm tràng-hoa bước lên lễ trên mộ «Chiến-sĩ» và tỏ những lời thương xót cho những kẻ vì nước quên mình, da ngựa bọc xương, ngàn năm đã tiếng, trung nghĩa anh hùng, xát máu mục chớ tên không mất. Vậy chúng ta là người con đương hưởng sự vui đẹp ở Dương-thế này, hãy đồng tâm khấn nguyện cho vong hồn chiến sĩ được tịnh độ siêu thăng, tiền thân nơi tiên cảnh.

Quan chủ tịch nói xong, bên tiếp để hai tràng hoa lớn hai bên, rồi ai nấy đồng tay tự lại gột lại chỗ Trại-dũng thiết lập ngay rạp hát Casino xem rất đẹp đẽ, có nước lã và kính sư đến để tụng kinh cầu cho các vong linh siêu độ.

Lúc quan chủ tịch và các quan đến nơi, thì các vị thoãn sư bắt chào rồi kẻ dốt hương, động chung đánh trống tụng kinh sư kinh. Dư xem giây lát rồi các quan lui về còn mấy vị thoãn sư cứ thành tâm tụng niệm có lương-phước làng Tân-an xem xét, qua đến 11 giờ khuya mới tan cuộc (lễ dứt).

Thật là nhà nước Đại Pháp rất công bình chính trực, chúng những kẻ các việc người đã mở-mang ở từ ta bấy lâu nay, lần cho đến những đống bả ta vì người mà mất nơi chốn địa, thì người chẳng hề quên ơn, lập cầu hồn ở các nhà thờ nhà thánh, lại còn có đạo theo tục lệ xưa ta, trước thầy chùa tụng kinh nguyện cho vong linh chiến sĩ siêu thăng miền cực lạc.

Rất cảm thay ! Rất mến thay !

A. H.

Nội nghiệp

Kể từ ngày 15 Octobre 1923 về sau, ông EDMOND MARQUIS đã sang tên lại cho tôi là ĐẶNG-TRUNG-CHỦ làm chủ tờ « Nam-Kỳ-Kinh-Tế-Báo ». Vậy xin quý ông, quý bà công thân bằng có hân, ai có mua nướ-tiền hay là đóng những lời rao chỉ trong báo NAM-KY KINH-TẾ, xin do nơi Ấn-quân số 36 đường Boulevard Bonnard mà thương nghị giá cả, còn như ai đã đóng nướ-tiền rồi mà chưa gửi Mandat thì làm ơn gửi số báo là 4400 một năm, còn số tháng thì là 2450. Đàng số báo ấy tôi sẽ gửi lại mà gửi nướ-tiền luôn. Còn ông NGUYỄN-VĂN-THƯỜNG vì quá trễ chẳng an cho nên nghĩ không trả-bổ nhiệm từ NAM-KY KINH-TẾ BÁO nữa, cũng kể từ ngày 15 Octobre 1923.

Kính cáo,

ĐẶNG-TRUNG-CHỦ

Tổng-lý « Nam-Ky Kinh-Tế Báo »

SAIGON

NGHỊ MỘT KỶ

Ngày 12 TOUSSAINT (Lễ các vị anh hùng) nhân ngày thứ năm 1. Novem-bre, Ấn-quân nghĩ; Bản báo không thể xuất bản được, xin kính mời quý ông chủ động nghĩ tình từ xa.

H. B.

Hoàng-Đào tương có

TIỂU THUYẾT MỚI

Xin đọc Truyện Hoàng-Đào tương có nội dung thật hay.

Hội đảng hảo tâm

Thương-mại Công-nghệ học-đường Gladinh

Kính tỏ cùng Quý-ông Quý-Bà trong Lục-châu,

Như vì việc mở mang được hai năm rồi, nên Quý-ông Quý-Bà cũng có gửi giấy xin cho con học nhiều, song không đủ chỗ nên chúng tôi xin Quý-ông Quý-Bà cảm phiền cho phép chúng tôi nưng một khoản trong báo «AN-HA» mà có đóng cho mau thành công việc và cho Quý-ông-Quý-Bà rõ việc mở mang ra thế nào.

Nghĩ vì Nhà-nước Đại-Pháp sang qua cõi Đông-Pháp này có sáu chục năm dư lập ra chẳng thiếu chi trường hầu mở mang đảng trí-thức cho dân Việt-Nam, nên chúng ta được gọi nhũn An-đức đã bấy lâu nay.

Số học sinh càng ngày càng đông, mỗi năm ra trường có dư trăm dư ngàn mà không nghề nghiệp. Chúng tôi chẳng phải tài uấn chi, song cũng học đủ công nghệ, thấy vậy cảm động cho đồng-bào mình, mới đem hết dạ nhiệt thành ra gánh vác việc nặng nề là lập trường Thương-Mại mà dạy dỗ những trẻ em lớn học khoa thi, hoặc lớn tuổi không vào trường lớn được, học tập nghề thương-mại nên hàng hai năm nay đã gửi đi làm việc các hãng và các sở ngoại ngạch trên một trăm rưỡi người rồi.

Nam-nhi đã dành an phận, chúng tôi còn lo một nơi cho trẻ nư-nhi cho có nghề nghiệp hầu khỏi làm-lạt mà trở nên người đạo đức, nên đã lập thành trường Công-Nghệ.

Nhờ Quý-Bà và Quý-Cô giúp sức cho dạy dỗ, kể công người của, nên việc mở mang đã thành tựu rồi; ấy cũng là một cái hạnh phúc của Việt-Nam xã hội đó.

Việc lập ra đã thành trong hai năm rồi, song chúng tôi xin tỏ thiệt là chúng tôi chẳng phải nhà tư bản chi nên phải cần nhà tam, nước-thần, mỗi đến tảo kếm và chỗ an nghỉ hẹp bởi lấy làm bất tiện. Nay sẵn dịp châu-thành Gladinh có nhiều sở nhà đất muốn bán và tiện về cái trường lớn cho sĩ nữ có chỗ an thân; xin Quý-ông Quý-Bà hảo tâm, nhiều khi đem tiền giúp việc ích lợi chung, cũng là cắt đứt cắt miếng, cũng nên bỏ thì một số tiền trong thế mà thành cuộc lập trường thương-mại và công-nghệ thì An-đức ấy lớn vô cùng.

Quý-ông Quý-Bà xét rõ lại coi, trai không nghề nghiệp, gái chẳng biết công-nghệ, ấy là hai điều hại trong xã-hội lớn lắm đó.

Vậy họ có lòng nhiệt thành thì phải có chí thành; xin Quý-ông Quý-Bà tiền của dư-dã chẳng thiếu chi, nên giúp việc mở mang này cho mau thành tựu thì ơn ấy trăm năm hằng ghi tạc nơi bàn vàng của Trường Thương-Mại và Công-Nghệ Gladinh.

Tại nói rằng: cứu một người Dương-Gian hơn một vạn An-ti là vậy đó.

Quý-ông Quý-Bà ở xa muốn cho bao nhiêu xin do nơi báo «An-Hà» Cantho; còn ở gần xin mời đến trường Thương-Mại và Công-Nghệ Gladinh xem rõ cuộc mở mang và công vào đó làm phước.

Hai người sáng tạo

HUY-NH-THANH-KHOE

và NGUYỄN-THANH-THÔNG

kính đến

Những người cũng vô trường Thương-mại và công-nghệ Gladinh

Công-nhà địa-hạt Gladinh 100,00

Đông-Pháp Ngân-hàng Saigon 200,00

Quân Phò Hb-đinh-Khiêm Gocong 100,00

Ông và Bà Dattles, Đại-Pháp

Công-Ti Bạch-lưu Saigon 70,00

Tự do diên đàn

Một đũa già mang khiếp-nhược ở Phú-lộc (Sóc-trăng)

Ái là người sanh dưới trời này trú-Bộ đi đứng thì phải đứng hống-thấy kẻ dốt g. loại với mình phải đều khốn đến mà đành ngất mặt làm ngơ bao giờ?

Kia là loài thú chạy, chim bay nó còn biết làm có ích cho nhau, còn biết bình vực nhau thay ! như bấy chim sẻ sẻ, con thì tha vòm, con thì tha rất tới trong một giây thì đã thành một cái ổ cho nhau; như trong một bầy chó ai đánh thù một con coi mấy con kia nó có can người đánh bọn nó chẳng ? phượng chi loài người là giống trời đất sắp trên các loại, trời đất cho một cái linh hồn một cái lương tâm để phân biệt đến phải quấy, ai lại không biết câu «Ái-như-sư-ai-ky» ??

Song ông có một hạng người thương-lưu-già, trung-lưu-già hay là làm tướng tịch thiện tu nhân, mới trông vào ai lại chẳng cho là người quân-tử, kẻ trượng phu, chớ thật kỳ trung chúng nó là một hạng người dốt thế, một giống a-dua; một năm chỉ tới chẳng làm chi có ích cho xã hội, chỉ cứ chăm nom coi ai có việc chi xảy đến bầy có vạ là tìm sâu, thổi lông tìm vít.

Như tại làng Phú-lộc tôi, cũng có một thằng . . . ; tôi nhìn một nó hoài song không rõ động nó là Anam hay là khách

HÌ TÍN

Thiệp hồng đưa đến, mới hay ngày 24, 25 Octobre 1923 tức là ngày rằm, 16 tháng 9 Anam ông Nguyễn-phước-Lạc-Nghiệp-chủ tại Trung-Nhứt (Thổ-Nốt) bày lễ thành-hôn cho lịnh-lang là M. Nguyễn-tò-Rạng, kết duyên với cô Phạm-thị-Mậu là lịnh-ái của ông Phạm-vân-Dược cũng là một vị nghiệp-chủ đóng ở một làng.

Tôi vì tình M. Nguyễn-trọng-Quyển Chủ-bút gáoch Tập-ích-Bang là anh ruột của ông Nguyễn-phước-Lạc mới tôi dự tiệc; tôi cáo từ vì bận việc, vậy tôi có mấy lời để cầu chúc cho đôi lứa mới: Nguyễn-phạm duyên tra, cảm sắc xuê-xoang cầu hảo-hiệp.

Tân-Tân phận đẹp, phụng loan đám thắm tiếng hòa-minh.

F. T.

Cựu Chủ-bút Tân-hiệp-Thành và Tân-phước-Nam. Kính hạ

Ông Nguyễn-Phú-Khai, Tribune Indigène Saigon	50,00
Ông Lương-vân-Mỹ, Quan Bác-vật Cholon	50,00
Ông Huyện Nguyễn-v-Cửa Saigon	50,00
Ông Hội-Đông Nguyễn-Bá-liên	50,00
Ông chủ tiệm Vinh-Da Saigon	50,00
Ông J. Ng-từ-Sở, Dalat (Annam)	50,00
Ông và Bà J. Viêt, Nhà in Saigon (giấy, viết, mực)	60,00
Quý-cô ái-nữ bà J. Viêt Saigon	20,00
Ông Hội-đồng Bến Cholon	30,00
Ông Hội-đồng Mân Gladinh	30,00
Cô Trần-thị-Hợp Thủ-đức	30,00
Qua Thầy Thuộc Đôn Saigon	20,00
Qua Thầy Thuộc Thịnh Saigon	30,00
Anonyme (nặc-danh)	20,00
M. Trần-từ-Chương Thủ-đức	20,00
M. Võ-thành-Lonx Saigon	20,00
Ông Huyện Giây Thủ-đức	20,00
Ông Đốc Mới Đakho (Saigon)	20,00
Ông Arsaud Phó-Tham-Biên Saigon	15,00
Ông Mathieu Notaire Saigon	20,00
Ông Houtreux, quyền Notaire Saigon	5,00
M. Nguyễn-chiếu-Thông Cholon	25,00
M. Nguyễn-thành-Thâm Vinh-long	20,00
M. Lê-van-Da, Saigon	15,00
Anonyme (nặc-danh)	10,00
M. Lê-van-Giăng Saigon	30,00
M. Lê-Huyền-Dây Saigon	5,00
M. Vương-quang-Tôn Cholon	20,00
Mme Bujoli, commergante Mytho	20,00
	1.275,00

giao sẽ lập thiệp

Mở mang đảng thương-mại và công nghệ cho xứ Nam-kỳ

Quý ông quý bà có đồ lời hỏi sau này trong quý báo, nay chị em chúng tôi xin hỏi đáp.

Việc mở mang này ngày nào mới hoàn toàn?

Chị em chúng tôi xin tỏ thiệt việc : mở mang này chẳng biết ngày nào hoàn toàn được; song bước đến bước nào thì mừng cho bước này mà thôi. Tỷ như một cái cây lớn trên rừng đến về kẻ thì làm vằng người lại đóng ghế, đóng bàn, có người làm ghế cộ v.v..

Nay trường thương-mại và công-nghệ đã mở mang rồi, song còn thiếu sức mở mang thêm lớn và bồi đắp cho bên vững, rồi lần lần sẽ ngánh ra mỗi tỉnh lớn cho có trường như vậy. Ngày nào công nghệ có nhiều, như công được rồi thì cuộc thương-mại sẽ được phát đạt. Cũng như người Anam muốn một lên thợ đóng guốc mỗi tháng ăn tiền công 15\$, mỗi ngày làm chẳng đầy mười đôi, sách lại một đũa khách nhỏ mỗi ngày đóng trên 40 đôi, tiền công mỗi tháng có ba đồng; như vậy làm sao mà mình buôn bán cho được thì cần phải có thợ công cho rồi, hễ thợ công có nhiều thì lần lần người ta mới tranh đua nhau mới chế biến nhiều món lạ và khéo, tỷ như bức sơn thủy trên miếng Lái-thiền, con gái tranh nhau chằm càng ngày càng khéo lại càng rẻ nhiều.

Song trong việc bán buôn có một điều là ai giới kiếm mỗi hàng nhiều thì hơn đầu cho Anam cùng khách cũng vậy; vì bởi có sự đổi chác mới ra nghề buôn bán.

Quý bà quý cô muốn rõ việc bán buôn xin gửi thư đến hỏi, chị em chúng tôi sẵn lòng chỉ rõ mọi điều chẳng hề giấu diếm chi cả.

Nguyễn-thị-Trọng

Nữ-giáo

Thương-Mại Công-Nghệ Học-Đường GIADINH

chẳng ? thoãn hư ông nó vậy ! tôi thấy thiên hạ phở lơ, hay là tôi hay thiên hạ phở lơ ! nghĩa là tiếng ấy trước mắt » không gọi là bản cũ rồi nên đó ông ! lại ông nói chi mà thay quần đổi áo, bản phước treo gương đó ông ? biết thì thời đại mình lãnh chức Chi-Thiệu thì theo việc thiện của mình, còn biết chi tới chuyện thay quần đổi áo, bản phước treo gương.—Xin hỏi ông ? Sao ông biết người đàn bà của thầy T. đ. N. ông bừa. . . có thay quần này, đổi áo nọ, a ông ? hay là ông luận theo. . . thường mà nói vậy chẳng?

Câu dưới bài của ông, tôi thấy ông dùng sách Tàu, ông ngôn tự hán mà khuyên đức tôi vì; Quân tử tuân nưon cư mĩ, bất thành nưon cư ác..... kính ông ! tôi vì ít ỏi chữ hán-văn lắm nên không hiểu ông để câu văn ấy về lời nào ? tôi chiêm nghiệm lúc câu ấy khó nhập đề quá; chớ chỉ tôi viết bài ông làm ơn giải nghĩa rõ ràng thì tôi rất cảm ơn thêm nữa !

Hỏi ông Tam-Cổ ! ông nói rằng : Tôi đầu có thiên mưu vạn lý di dời, chớ bị Khổng-Minh tam khí, rửa chi, hay hay ! ! ! vui thay ! này Tam-Cổ ! Tôi vẫn biết Gia-Cáo ngài đã dạy cư-mưu, tino-lược, bác-lâm diện-toán thần cơ, bởi vậy, khi lập Thủ-thi-lab-dang rồi ngài không dùng mưu lược chi mà về thực cho rõ ràng, ngài lại dùng kẻ khuất thân lâu thoát vậy ngài ? tôi chính e cho ngài gặp N. uy Tư-Mà mà khó bảo toàn dất Thục đa Tam-Cổ. . . ! ! !

Đức-vý : CHAU-LANG

Caiway

